

Община Габрово

ГАБРОВО: МОДЕЛ ЗА УСТОЙЧИВО, ЗЕЛЕНО И ДИГИТАЛНО РАЗВИТИЕ

Д-р инж. Десислава Колева
Директор Дирекция „Устойчиво развитие“

22 октомври 2026 г.

**NET
ZERO
CITIES**

**100 Climate-Neutral
and Smart Cities
by 2030**

Община Габрово

ПЪТЯТ НА ГАБРОВО КЪМ КЛИМАТИЧНА НЕУТРАЛНОСТ

Цел до 2030 г.: **80,5%** намаление на емисиите на парникови газове

Gabrovo

EU Mission Label

1997

Съосновател на общинската мрежа за енергийна ефективност „ЕкоЕнергия“

1998-2001

Първата община в България с интегрирано улично осветление

2013

Ангажимент по Споразумението на кметовете

Носител на наградата „Европейски зелен лист“

2022

Избран за Мисията „100 климатично неутрални и интелигентни града до 2030 г.“

2024

Участие в програмата за поборитимаване и обучение по климатична неутралност (NZC)

2025

Отличен с етикета на ЕС за град по Мисията

2030

Чиста енергия

Устойчив транспорт

Интелигентни сгради

Зелени пространства

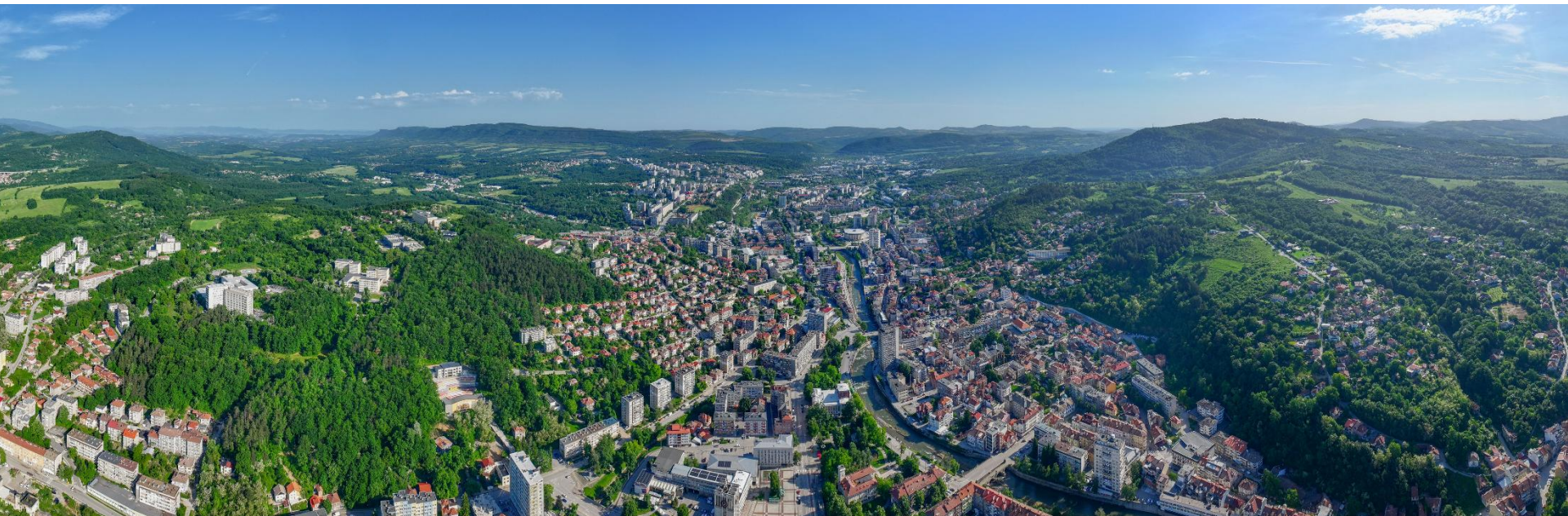

ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГАБРОВО

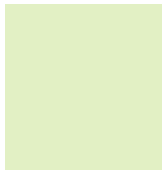
ЗЕЛЕНА, ИНОВАТИВНА И ДОСТЪПНА ОБЩИНА

СЪС СИЛНА ИКОНОМИКА | БОГАТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО | УСТОЙЧИВ ТУРИЗЪМ | ЗА ХОРАТА

ОТ ПЛАН ДО РЕАЛИЗАЦИЯ

- **План за интегрирано развитие на Община Габрово 2027**
- План за действие за устойчива енергия и климат 2022-2030
- План за устойчива градска мобилност 2021-2030
- Програма за управление на отпадъците 2021-2028
- Програма за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2021-2030
- Стратегия за устойчиво развитие на туризма 2021-2027
- Стратегия за интелигентна специализация 2021-2030
- Програма за опазване на околната среда 2023-2027
- **Климатичен договор Габрово 2030**
- **Кандидатура за Европейска столица на Културата 2032**
- Стратегия за зелена и синя инфраструктура 2027-2037

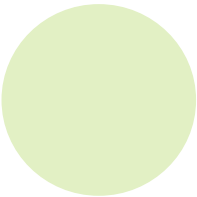
Община Габрово

МЕЖДУНАРОДНИ ПАРТНЬОРСТВА

- **Net Zero SMEs** (Повишаване на конкурентоспособността и иновационния капацитет на МСП в климатично неутралната индустрия)
- **RESPONSE** (Интегрирани решения за плюсово енергийни и жизнени градове)
- **UrbanCOOP** (По-добро управление чрез сътрудничество за постигане на устойчиво градско развитие)
- **AMIGOS** (Иновации за активна мобилност за зелени и безопасни градски решения)
- **MountResilience** (Ускоряване на адаптацията към климатичните промени за по-добра устойчивост в европейските планински региони)
- **SHEERenov+** (Безпроблемни услуги за обновяване на енергийната ефективност на жилищните сгради)
- **POWER-E-COM** (Овластяване на гражданските общности за възобновяема енергия)
- **AccesS** (Подобряване на достъпността и устойчивостта в интелигентни градове и сгради: Инициатива за универсален пакет за достъпност)
- **NetZeroHero** (Климатично неутрално и умно Габрово)
- **BetterLIFE** (Подкрепа за енергиен преход и трансформация на градове и региони за чисто отопление и охлаждане)
- **CSG** (Градове за управление на устойчивото развитие)
- **Sytemico** (Системен подход за интегриране на кръговата икономика и намаляване на емисиите в индустрията, градовете и регионите)
- **H-TRUST** (Сателитно базирани услуги за анализ и мониторинг на топлинния стрес за климатично устойчиви градове)
- **SOTERIA** (Тестване на застрахователни решения за регионите в адаптацията им към климатичните изменения)

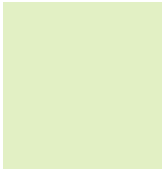

КЛИМАТИЧЕН ДОГОВОР НА ГАБРОВО

Община Габрово

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ПАРНИКОВИТЕ ЕМИСИИ 2023

*В съответствие с изискванията на Конвента на кметовете и
Плана за действие за устойчива енергия и климат (SECAP) 2021–2030*

Отчита се значително намаление - 44.0%

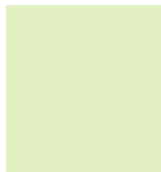
Индустрия: спад от **64.1%** (в сравнение с 2008 г.)

Частен и търговски транспорт: ръст от **5.4%** (спрямо 2008 г.)

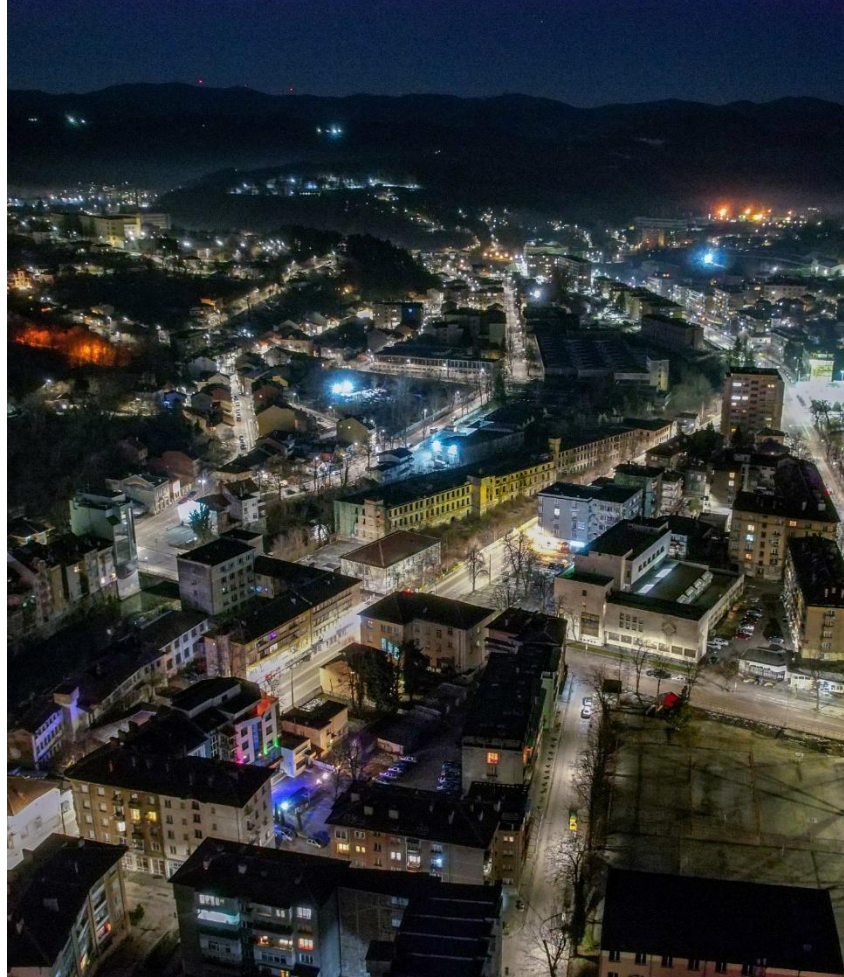
• *Най-големият източник на емисии през 2023 г.*

Други ключови сектори:

Основен принос имат стационарните горивни процеси (сгради и индустрия), уличното осветление, както и сектор „Отпадъци“ (благодарение на по-малкото депониране и компостирането).

Община Габрово

ЦЕЛИ НА ДОГОВОРА ЗА КЛИМАТИЧЕН ГРАД

Възобновяема енергия (ВЕИ)

Ускоряване на соларните фотоволтаици, термопомпите и локалното чисто производство в общинската мрежа.

Енергийна ефективност

Непрекъснато намаляване на първичното енергийно потребление чрез смарт мониторинг, ОВК и одити.

Реновиране на сгради

Дълбоко обновяване и изолация на сградните обвивки в обществения и частния сектор.

Електрическа мобилност

Разширяване на ел. транспорт, общински електромобили и зарядна мрежа за по-ниски емисии.

Кръгова икономика

Минимизиране на отпадъците и максимизиране на повторната употреба и рециклирането.

Зелена инфраструктура

Природосъобразни градски решения, зелени пояси за улавяне на въглерод и открити площи.

СЕКТОРИ НА КЛИМАТИЧНИЯ ДОГОВОР

01

Енергийни системи и сгради

Енергийна ефективност и сгради

 Саниране

 ВЕИ инсталации

 Промислени системи

02

Мобилност

Мобилност и транспорт

 Ел. автобуси

 Мобилност

 Достъпна среда

03

Отпадъци

Управление на отпадъците и кръгова икономика

 Разделно събиране

 Подземни контейнери

 Кръгова икономика

04

Зелена система

Зелена инфраструктура и природосъобразни решения

 Картографиране

 Система за ранно предизвествяне

 Зелена стратегия

05

Граждани

Кампании и гражданско участие

 Кампании

 Фестивали

 Образование

Община Габрово

ЕНЕРГИЙНИ ОБЩНОСТИ

Първата енергийна общност в България
е реализирана в Габрово през 2024 година.

Енергийна общност „РДНО Габрово“

Регистрация: март 2024 г. • 73 активни членове

160 180 лв.

инвестиции

Енергийна общност „ОПТ Габрово“

Регистрация: май 2025 г. • 59 активни членове

216 000 лв.

инвестиции

132 Граждани и участници

Успешен модел за включване на общността в чистия енергиен преход

Община Габрово

ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНА МОБИЛНОСТ

ЕТАП 1: Проект за устойчив градски транспорт

14 Нови

екобуса в движение

4 Зарядни

зарядни станции

104 Екрана

информационни табла

57 Системи

в превозните средства

ЕТАП 2: Разширяване на транспортната мрежа

9 Нови

Електрически автобуса

7 Зарядни

зарядни станции

**Система за електронно
таксуване**

**82 Осветени пешеходни
пътеки**

22 в Габрово и 60 в Севлиево

**Управление на
пътникопотока**

Община Габрово

КОМПЛЕКСНИ МЕРКИ

Инфраструктура и паркиране:

Обновяване на уличната мрежа и изграждане на нови паркинги и обществени пространства.

Зелени зони:

Озеленяване с подходяща растителност, зони за почивка и съвременни детски площадки. Цялостно картиране

и пълно паспортизиране на градската зелена система.

Оптимизация на трафика и безопасност:

Изграждане на кръгови кръстовища и

околовръстни пътища за по-добра пропускливост.

Устойчивост и сигурност:

Внедряване на енергийно ефективно улично осветление

и системи за денонощно видеонаблюдение.

ГИС Мониторинг:

Интегриране на специализирани ГИС слоеве за прецизен мониторинг, анализ и поддръжка.

Община Габрово

МЕРКИ ЗА АДАПТАЦИЯ

По проект **MountResilience** Габрово разработва **Стратегия за развитие на зелената инфраструктура 2027-2037**, която ще зададе дългосрочна визия за развитието и управлението на зелените пространства.

Стратегията обхваща четири направления:

- Управление и планиране
- Свързана и достъпна зелена инфраструктура
- Интелигентно управление чрез дигитални инструменти
- Гражданско участие и образование

Целта е зелените пространства да се развиват като свързана система, която подобрява градската среда и подпомага адаптацията към климатичните промени.

МЕРКИ ЗА АДАПТАЦИЯ

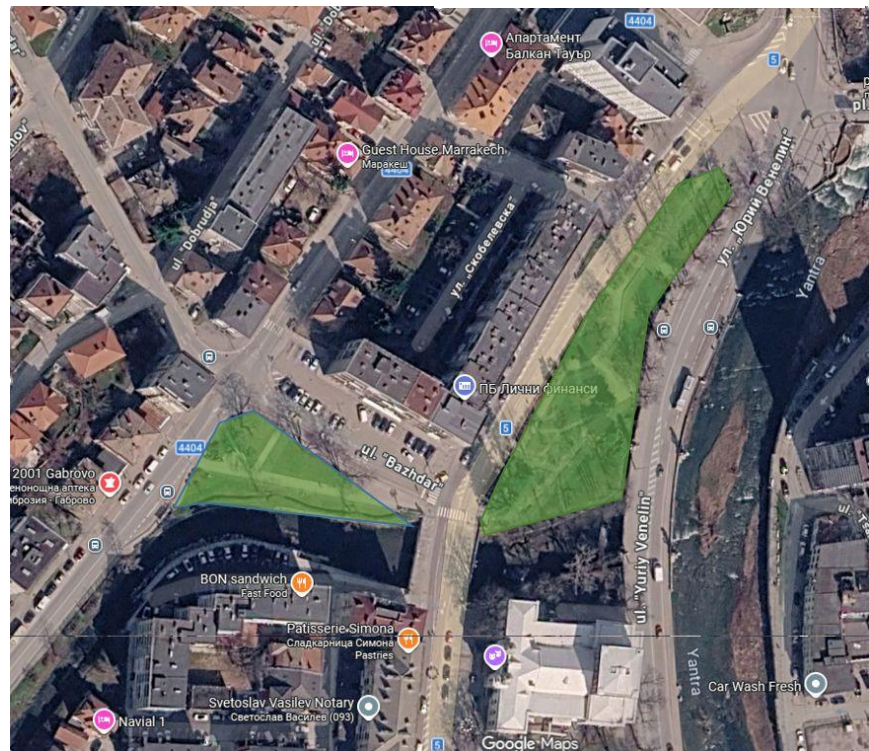
По проект **MountResilience** в Габрово се изгражда пилотно демонстрационно решение за събиране и използване на дъждовна вода за напояване на две градски зелени площи.

Системата включва:

- ✓ Събиране на дъждовна вода от покрива на Драматичен театър „Рачо Стоянов“
- ✓ Водовземно съоръжение за събиране на вода от високите води на р. Синкевица
- ✓ Помпена станция
- ✓ ВЕИ инсталация за осигуряване на ел. Енергия
- ✓ Система със сензори и датчици за управление на напояването и събиране на данни

Община Габрово

МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

По проект **MountResilience** е изградена **система за ранно предизвествяване на природни бедствия** с цел подобряване на наблюдението и възможностите за навременна реакция на компетентните институции.

Системата включва три основни компонента:

- **Наблюдение на водните нива** – сензори в 8 критични точки (5 реки и 2 язовира)
- **Ранно откриване на пожари** – термовизионна камера, дрон и технологии с изкуствен интелект, с контролни центрове в Община Габрово и Службата по пожарна безопасност.
- **Метеорологичен мониторинг** – 3 станции, които събират данни за температура, валежи, вятър и други атмосферни показатели. Система с изкуствен интелект за изготвяне на прогнози.

Община Габрово

КЛИМАТИЧЕН ПОРТАЛ

Данни и карти ▾

Събития

Новини

Климатичен договор ▾

BG ▾

Малки стъпки,
към голяма
промяна.

За по-чисто, по-умно и по-добро
Габрово за всички.

Интелигентно
улично осветление

Рециклиране
и кръгова икономика

ИНФОРМИРАНост И ПРОЗРАЧНОСТ

УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ, БИЗНЕСА И ИНСТИТУЦИИТЕ
В ПРЕХОДА КЪМ ПО-ЧИСТ, УМЕН И УСТОЙЧИВ ГРАД.
В партньорство с РИЦ „Амбициозно Габрово“.

- ✓ Данни и карти в реално време
– качество на въздуха, ниво на водата, метеорологични показатели и фонова радиация
- ✓ Цели и ангажименти на Габрово към климатична неутралност до 2030 г.
- ✓ Реализирани и текущи инициативи
– за енергийна ефективност, зелена инфраструктура, мобилност и кръгова икономика
- ✓ Актуална информация за екологични инициативи
- ✓ Пространство за решения и добри практики

Община Габрово

<https://youtube.com/watch?v=2hKK7bwjuas&feature=shared>

Община Габрово

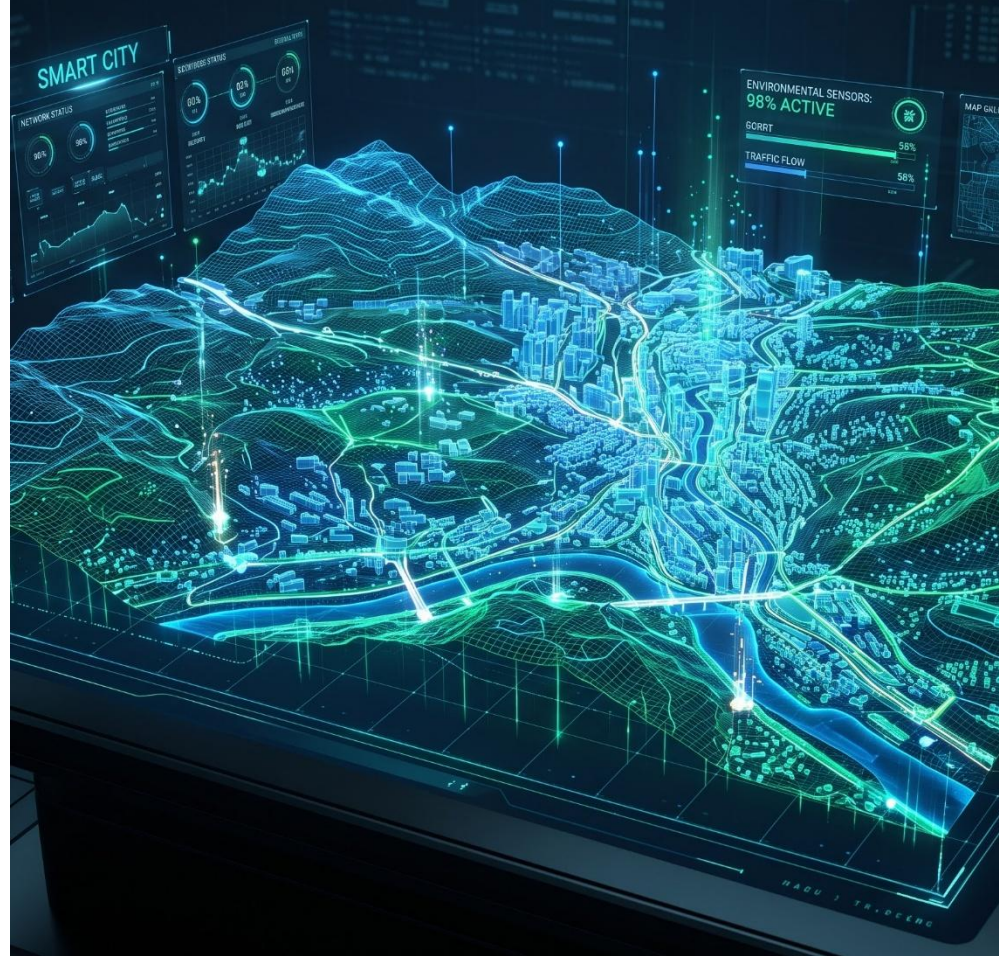
СЪБИРАНЕ НА ДАННИ

ИНТЕГРИРАНЕ НА ИНОВАТИВНИ
ГЕОПРОСТРАНСТВЕНИ ТЕХНОЛОГИИ

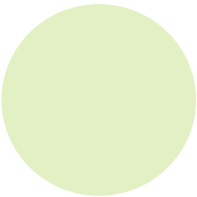
ПОДХОД НА ЦИФРОВ ДВОЙНИК (digital twin)

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДЪЛБОКО И МАШИННО ОБУЧЕНИЕ
ЗА ОБРАБОТКА И КЛАСИФИКАЦИЯ НА ДАННИТЕ

СИСТЕМИ, БАЗИРАНИ НА ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ
ЗА РАБОТА В ГЕОБАЗАТА С ДАННИ

Община Габрово

КОНЦЕПЦИИ ЗА ИНТЕГРИРАНИ ТЕРИТОРИАЛНИ ИНВЕСТИЦИИ

ГАБРОВО - ЦЕНТЪР НА ИНОВАЦИИ, ОБРАЗОВАНИЕ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Създаване на модерна среда за обучение,
развитие на дигитални умения, иновации и предприемачество

Обща стойност на КИТИ: **11 913 100 евро**

Сграда бивше училище „Радион Умников“:

Център за дигитални умения и ИКТ, роботика и изкуствен интелект, 3D прототипиране, добавена и виртуална реалност, интелигентни комуникационни технологии, обучения и демонстрации

Зона за иновации с Къща на бъдещето и производствено хале:

Място за разработване и прототипиране на идеи; тестова среда; интерактивно обучение; споделено работно пространство; офиси за стартиращи компании.

Споделено пространство „Шести участък“:

Обучения и работилници, рор-уп събития, творчество

Община Габрово

БРЕГОВЕ НА СЪВРЕМИЕТО

Икономическо, културно и социално развитие,
чрез пълна трансформация на централна градска зона.

Обща стойност на КИТИ(за Габрово): **36 557 359 евро**
Център „Христо и Жан-Клод“ (бивш Текстилен техникум)

Нови изложбени пространства. Зали за събития. Ателиета за артисти, резидентни студиа.

Музей „Дом на хумора и сатирата“

Повишен комфорт на посетителите, подобрени условия за съхранение, опазване и проучване на културни ценности

Спортна зала „Орловец“

Топлинно и хидро изолиране. Подмяна на дограма. Термопомпи за отопление/охлаждане. Ново художествено осветление. Студии за live stream излъчване. Спортно-възстановителен център.

Крайречна зона

Свързване на града с реката.

Нови пространства за култура, спорт и отдих.

Община Габрово

СИНЕРГИЯ ЗА НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Концепцията обединява инвестиции в модерна инфраструктура, услуги, човешки капитал и технологии, насочени към подобряване качеството на живот и устойчивото развитие на общините Габрово и Велико Търново.

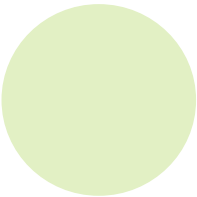
Обща стойност на КИТИ: **23 500 000 евро**

- Модернизация на 4 училища и 5 детски градини
- Дуално обучение в ПГТ „Пенчо Семов“
- Високотехнологична диагностична апаратура в МБАЛ „Д-р Тота Венкова“, Габрово
- Мобилен медицински кабинет
- Нови резидентни и интегрирани социални услуги
- Жилища за медиатори
- Обучение и квалификация на персонала
- Лаборатория за еко- и енергоспестяващи технологии
- Дигитализация на производствените процеси

Община Габрово

ГРАДЪТ И ХОРАТА

ИНВЕСТИЦИИ В ГРАДА

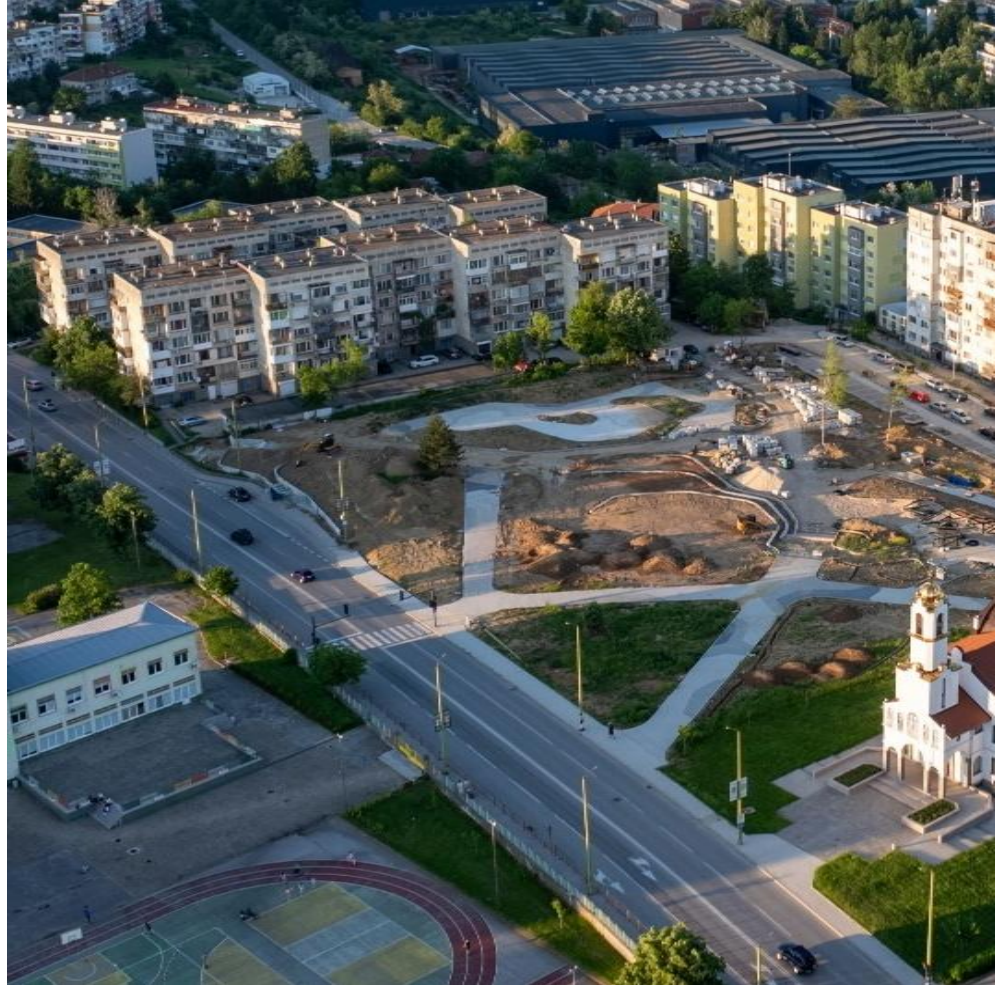
Нов парк в кв. Младост

Благоустрояване на най-големия
вътрешноградски парк в Габрово – „Баждар“

Основен ремонт на пътна естакада
в Северната промишлена зона на гр. Габрово

Основен ремонт на стадион „Априлов“
Реконструкция и модернизация

на Централен пазар Габрово
Водоснабдяване от язовир „Христо Смирненски“
на групи села

Община Габрово

ОБЩНОСТНИ ИНИЦИАТИВИ

СИСТЕМНА РАБОТА С РАЗЛИЧНИ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ ЗА ПРОМЯНА НА НАГЛАСИТЕ И ИЗГРАЖДАНЕ НА ОТГОВОРНО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЕКОЛОГИЧНО ЧИСТ НАЧИН НА ЖИВОТ

Информационни и обществени кампании:

- Образователни и информационни кампании
- Граждански инициативи
- Международни конференции и семинари

Ключови екологични събития и инициативи:

- Узана Поляна фест
- Да превърнем сивото в зелено
– инициатива за градско благоустройство чрез ПЧП
- Реките на Габрово: Младежки случки срещу течението
- Зелен ден в квартала

Община Габрово

[illegible]

Благодаря за вниманието

Д-р инж. Десислава Колева
Директор Дирекция „Устойчиво развитие“
Община Габрово